

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia piątek, 13 kwietnia 2018 r.

Poz. 1907

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-II.4131.2.64.2018 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 12 kwietnia 2018 r.

Na podstawie art. 85, 86 i 91 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 ze zm.) oraz art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 ze zm.).

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

§ 7. i § 8 uchwały Rady Gminy Krzeszów Nr XXXIV/211/2018 z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej będące w zakresie zadań własnych gminy tj. wydatki na usługi, pomoc rzeczową, zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe.

Uzasadnienie

Rada Gminy Krzeszów uchwałą Nr XXXIV/211/2018 z dnia 9 marca 2018 r. przyjęła zasady zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej będące w zakresie zadań własnych gminy tj. wydatki na usługi, pomoc rzeczową, zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe. Analizowana uchwała Rada Gminy w Krzeszowie podjęta została m.in. na podstawie art. 43 ust.10, art. 96 ust. 2 i ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Zgodnie z brzmieniem art. 96 ust. 4 ww. ustawy rada gminy jest upoważniona do określenia w drodze uchwały zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej - usługi, pomoc rzeczową, zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe. Wyznaczony zakresem delegacją ustawową determinuje obszar powierzony do uregulowania aktem organu stanowiącego gminy. Wykroczenie poza ten zakres należy traktować jako istotne naruszenie normy kompetencyjnej.

W § 7 uchwały Rada Gminy uregulowała kwestie dotyczące odstąpienia od żądania zwrotu wydatków na udzielone świadczenia, z tytułu opłat określonych w ustawie oraz z nienależnie pobranych świadczeń, umorzenia nienależnie pobranych świadczeń, odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty. Normy kompetencyjna zawarta w art. 96 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej prowadzi do wniosku, że upoważnia ona do określenia zasad zwrotu wydatków za wskazane świadczenia z pomocy społecznej. Zwrot wydatków jest odmienną instytucją aniżeli odstąpienie, umorzenie odroczenie lub rozłożenie na raty w przedmiocie zwrotu wydatków na udzielone świadczenia oraz z tytułu nienależnie pobranych świadczeń. Ustawodawca wyraźnie odróżnia te instytucje poprzez odrębne ich regulacje - art. 96 ust. 4 oraz art. 104 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z tym ostatnim przepisem: "W przypadkach szczególnie uzasadnionych, zwłaszcza jeżeli żądanie zwrotu wydatków na udzielone świadczenie, z tytułu opłat określonych w ustawie oraz z tytułu nienależnie pobranych świadczeń w całości lub w części stanowiłoby dla osoby zobowiązanej nadmierne obciążenie lub też niweczyłoby skutki udzielanej pomocy, właściwy organ, który wydał decyzję w sprawie zwrotu należności, o których mowa w ust. 1, na wniosek pracownika socjalnego lub osoby zainteresowanej, może odstąpić od żądania takiego zwrotu, umorzyć kwotę nienależnie pobranych świadczeń w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty." W związku z tym instytucji tych nie można utożsamiać gdyż w świetle regulacji o pomocy społecznej są odmiennie traktowane przez Ustawodawcę.

Konfrontując cytowaną już treść art. 104 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z postanowieniem § 7 uchwały należy wskazać, że Rada Gminy dopuściła się powtórzenia ustawowego zapisu, który nie powinien znaleźć się w niniejszej uchwale. Rada Gminy nie posiada jakichkolwiek kompetencji w tym zakresie. Powtórzenie ustawowej regulacji nie znajduje zatem żadnego uzasadnienia w obowiązujących przepisach.

Organ uchwałodawczy gminy może dokonywać regulacji prawnych tylko w takim zakresie, w jakim został wyraźnie do tego upoważniony.

Jak wskazuje wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 lutego 2003 r. (sygn. akt I SA/Lu 882/02), rada gminy obowiązana jest przestrzegać zakresu upoważnienia udzielonego jej przez ustawę w zakresie tworzenia aktów prawa miejscowego, a w tych działaniach nie może wkraczać w materię uregulowaną ustawą. Uchwała rady gminy, będąca aktem prawa miejscowego, jest jednocześnie źródłem powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze danej gminy (art. 87 ust. 2 Konstytucji), musi zatem respektować unormowania zawarte w aktach wyższego rzędu.

Regulacja uchwały powinna być adekwatna do zakresu delegacji udzielonej Radzie, jak też jednoznaczna.

Zgodnie z § 13 7 Załącznika do Rozporządzenia z 20 czerwca 2002 r. Prezesa Rady Ministrów w sprawie Zasad techniki prawodawczej (Dz. U. z 2002 r. Nr 100, poz. 908) w aktach prawa miejscowego nie powtarza się przepisów ustawy upoważniającej i przepisów innych aktów normatywnych.

W § 8 uchwały przyjęto, że decyzję o zwolnieniu lub odmowie zwolnienia ze zwrotu wydaje się na podstawie wywiadu środowiskowego. Wskazuje się, że o potrzebie przeprowadzenia wywiadu środowiskowego postanowił już ustawodawca w art. 106 ust. 4 ustawy, który stanowi, że decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia, z wyjątkiem decyzji o odmowie przyznania biletu kredytowanego oraz decyzji w sprawach cudzoziemców, o których mowa w art. 5a, wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego. Oznacza to, że unormowanie § 8 uchwały w tym zakresie wykracza poza ramy normy kompetencyjnej zawartej w art. 96 ust. 4 ustawy oraz stanowi nieuprawnione powtórzenie zapisów ustawowych. Z kolei zgodnie z § 135, i § 137 w zw. z § 143 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" w uchwale zamieszcza się tylko przepisy regulujące sprawy przekazane do unormowania w przepisie upoważniającym, a jednocześnie nie powtarza się ani nie zamieszcza przepisów prawnych niezgodnych z ustawą, na podstawie której są one wydawane oraz innymi ustawami i ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi, a także przepisów prawnych niezgodnych z rozporządzeniami.

Z normatywnego charakteru niniejszej uchwały wynika konieczność formułowania jej postanowień jedynie na podstawie i w granicach upoważnienia ustawowego.

Biorąc powyższe pod uwagę należało stwierdzić nieważności ww. § uchwały Rady Gminy Krzeszów Nr XXXIV/211/18 z dnia 9 marca 2018 r..

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie, ul. Kraszewskiego 4A, w terminie 30 dni od jego otrzymania.

**z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO
DYREKTOR GENERALNY URZĘDU**

Marcin Zaborniak